WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 79. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 24-го КВІТНЯ 1959. 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 24, 11959. No. 79. РІК LXVI.

СЕНАТ ПРИЙНЯВ ПОПРАВКУ М'КЛЕЛЛЕНА ПРО ОХОРОНУ РОБІТНИЧИХ ФОНДІВ

ЦЕ РІШЕННЯ ВВАЖАЮТЬ ЗА ПОРАЗКУ СЕН. КЕННЕДІ

Вашинґтон. — 22-го квітня Сенат після довгої і завзятої дискусії більшістю 47 до 46 голосів прийняв поправку сенатора Джана МекКлеллена до робітничого законопроєкту сенатора Джана Ф. Кеннеді і конґресмена Сема Дж. Ервіна, згідно з якою можлива буде охорона фондів в робітничих організаціях і члени цих організацій матимуть можливість користати вповні зі своїх демократичних прав. За цю поправку йшла завзята боротьба. Сенатор МекКлеллен, голова сенатської комісії, яка досліджувала злочини робітничих провідників, сильно обороняв „робітничі права", бо робітники в своїх організаціях повинні мати „рівні права і привілеї", це значить, що вони мають мати і на терені робітничих спілок „свободу слова, зборів, право оскаржування своїх урядовців та право контролі робітничих фондів". Згідно з законопроєктом сен. МекКлеллена порушення цих свобід буде каране дворічною тюрмою і гривною до 10,000 долярів. Перший вислід голосування був нерішений, 45;45 голосів, віце-президент Сенату Ричард М. Ніксон, скористав зі свого права голосу і переважив у бік прийняття поправки сен. МекКлеллена. Вислід цього голосування вважають за поразку сен. Кеннеді, який лагідніше відносився до справи поборювання злочинів і фінансових надужить в робітничих організаціях. Сенат одночасно прийняв і таке рішення, яке внеможливлює дальші зміни в цьому законопроєкті на цій сесії. Сен. МекКлеллен на кінці своєї двогодинної промови сказав: „Якщо цей мій внесок буде відкинений і я буду переможений, то переможені будуть робітники Америки, яких досі використовувано". Сен. Кеннеді оправдував своє становище обороною прав стейтів, але безуспішно. — День раніше, це значить 21 квітня Сенат більшістю 67 до 27 голосів відкинув внесок, який домагається скреслити 6 розділів із законопроєкту Кеннеді - Ервіна, де говориться про зміну деяких пунктів закону Тефта-Гартлі. Сенат більшістю 67 до 24 голосів відкинув і пропозицію про зміну урядового законопроєкту в цій самій справі. З цих рішень Сенату вдоволений голова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій Джордж Міні. Але він заявив 22-го квітня, що його організація буде поборювати ту поправку, яку запропонувава сен МекКлеллен і яку Сенат прийняв.

Президент заявляє своє повне довір'я Гертерові, як державному секретареві

Вашинґтон. — В середу, дня 22 квітня ц. р. відбулася в Білому Домі в присутності през. Айзенгавера і майже усіх членів уряду, як теж провідників Конґресу урочистість заприсяження Крістіяна А. Гертера, як державного секретаря. Вручаючи Гертерові грамоту про найменування його членом уряду, през. Айзенгавер підкреслив, що він разом із Гертером вичікували повороту Доллеса до здоров'я й до уряду і що він разом із Доллесом вирішили, що найкращою людиною до виконування обов'язків державного секретаря є Гертер. Водночас із цим през. Айзенгавер висловив Гертерові свої найкращі побажання успіхів на новому становищі, стверджуючи своє повне довір'я до нього й обіцяючи йому свою повну підтримку. В церемонії заприсяження взяли теж участь члени родини Гертера — його дружина, сини, невістки і внуки. Кол. державний секретар Джан Фостер Доллес, який перебуває в шпиталі на лікуванні, звернувся в окремому листі до всіх співробітників державного департаменту і дипломатичної служби із закликом ставитися до нового державного секретаря з таким довір'ям і відданістю, як ними користувався він — Доллес — під час виконування своїх обов'язків.

Індекс цін в березні виносив 123.7 відсотка

Вашинґтон. — Статистичне бюро департаменту праці повідомляє, що індекс цін в березні ц. р. був без змін в порівнянні з лютим ц. р. і виносив 123.7 відсотка. Він був на 0.3 відсотка більший від березня 1958 року і на 0.2 відсотка менший від рекордової висоти в липні і листопаді минулого року, коли він виносив 123.9 відсотка. Теперішній індекс цін є на 23.7 відсотка більший від пересічних цін в 1947-1949 роках, коли індекс виносив 100. Статистичне бюро підкреслює, що в останніх 9-ох місяцях були зміни в індексі цін тільки на два пункти, що може свідчити про стабілізацію коштів прожитку. Це можливе тому, що зменшилися ціни харчів, що зрівноважило подорожчання транспорту, старих авт і газоліни. Заробітні платні фабричних робітників зросли до нового рекорду, а купівельна здібність цих робітників збільшилася на 7 відсотків в порівнянні з березнем 1958 року.

В АМЕРИЦІ

● **Число людських жертв повені** в Арґентині, Бразилії та Уруґваї збільшилося до 124, а матеріяльні втрати становлять 60 мільйонів долярів в самих тільки Арґентині та Уруґваї. Кількість коней, овець і рогатої худоби, що згинули на полях, обчислюється в сотках тисяч штук.

● **До студентів,** які брали в Вашинґтоні участь у демонстрації проти расової дискримінації в школах, Президент Айзенгавер звернувся з посланням, в якому заявив, що ніколи не буде вдоволений, аж поки в цій країні існуватимуть будь-які расові обмеження. Вулицями столиці перемаршувало коло 20,000 осіб, які вислали до Білого Дому делеґацію.

● **У католицькому каледжі** в Боффало, Н. Й., відбулося пробне голосування, в якому „вибирали" президента ЗДА. Сенатор Кеннеді (католик) дістав 32 відсотки голосів, а віце-президент Ричард М. Ніксон (квейкер) — 29. З цього виходить, що самі католики при виборі президента керуються в основному партійною програмою, а не релігійною приналежністю кандидата.

● **Команда поліції** в Ню Йорку повідомляє, що в першій чверті цього року число злочинів зросло на 8.7 відсотка в порівнянні з тим самим часом 1958 року. Найбільше зросло число таких злочинів як крадіж авт (на 18.6 відсотка) і насилування (на 17.6 відсотка). У першій чверті ц. р. заарештовано в Ню Йорку за порушення закону 42,608 осіб (в 1958 році — 39,125), в тому числі 3,266 нелітніх (в 1958 р. — 2,976).

● **Адміністрація** Крайової Космічної Аґенції повідомила про створення „робітної групи", яка має досліджувати поверхню і околицю Місяця. На чолі цієї групи стоїть д-р Роберт Ястров. Група має опрацювати пляни, як людина могла б дістатися на Місяць. Але одночасно повідомляють, що це може статись аж за 4 роки.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПРОФЕСОР НАПИСАВ ДРАМУ ПРО ГЕТЬМАНА МАЗЕПУ

ПРОФ. Р. ПРИДАТКЕВИЧ СКОМПОНУВАВ ДО НЕЇ МУЗИЧНЕ ТЛО

Моррей, Кентокі. — Д-р Едвін Ларсон, професор англійської літератури в Моррейському стейтовому каледжі, написав драму, базовану на житті і боротьбі великого гетьмана України, Івана Мазепи, якого 250-річчя виступу до бою проти Московії за волю України саме в цьому році відзначаємо. Сам д-р Ларсон у листі до „Свободи" пише про цю свою драму: „МАЗЕПА", драма в трьох актах і вісьмох відслонах, говорить про історію української боротьби за незалежність під проводом гетьмана Мазепи проти тиранії російського царя Петра в перших роках 18-го сторіччя, що закінчилося поразкою під Полтавою 1709-го року. Однаково, як сила так і слабість української козацької справи представлена в характері Гетьмана Мазепи, що змагав до визволення України в рямках західньої цивілізації та демократичної традиції, але ці гуманітарні і цивілізовані шляхи і методи були слабістю в боротьбі проти варварства московської держави . . . Мазепа, що став символом української незалежности, є центральною дієвою особою драми, а до нього долучуються патріотичні козаки, що стали ясними смолоскипами проти поширюваної темноти російської опресії . . . Хоч битву програно, проте сама справа, за яку її зведено, живе в українській душі . . . Музичне тло для цієї драми скомпонував проф. Роман Придаткевич".

Нюйоркська громада обмірковує справу опіки над молоддю

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці 17-го квітня, в приміщенні Об'єднаного Комітету Організацій м. Ню Йорку в УНДомі відбулася важлива нарада в справі опіки над нашою молоддю, зокрема тією, що не належить до ніяких українських організацій. Нараду скликав названий Комітет в порозумінні зі Шкільною Радою при УККА, Самопоміччю та Координаційної Комісією молодечих організацій нюйоркської метрополії. Відкрив нараду голова Об'єднаного Комітету п. Ів. Винник, після чого доповідь про потребу пильної опіки над нашою молоддю виголосив інж. Р. Білинський, автор книжечки „Наші діти в небезпеці", яка щойно появилася накладом Самопомочі. Після доповіді чільні місцеві громадяни обговорювали засоби охорони нашої молоді перед моральним знищенням та денаціоналізацією. Були ними: д-р Я. Падох, мін. Ю. Ревай, проф. М. Лисогір, д-р В. Калина, ред. Р. Ільницький, п. І. Винник, п-на Леся Храплива, п. Гнат Марчак і студ. В. Бакум. Внаслідку наради схвалено потребу утворення товариства для опіки над молоддю та для підготови цього обрано комітет з наступних осіб: мін. Ревай, проф. Лисогір, ред. Р. Ільницький, Л. Храплива, В. Бакум, І. Винник і інж. Р. Білинський. Завданням нової організації була б опіка над молоддю досі незорганізованою та допомога існуючим молодечим організаціям в їх відповідальній й важкій праці над вихованням здорового молодого покоління.

● **Проф. д-р Кость Андрусишин, голова Слов'янського Біддлу в Саскачеванському Університеті, автор повного українсько - англійського словника,** зіставв відзначений нагородою „Канада Кавнсил фор Гюманітіс Ґрент".

ІНЖ. МИРОСЛАВ ЛЕПКАЛЮК МАЄ ВЛАСНУ ФІРМУ

інж. Мирослав Лепкалюк

Ню Йорк. — Інженер Мирослав Лепкалюк, донедавна співвласник, віце-президент і головний інженер фірми Роберт В. Лорі і Лепкалюк, є тепер власником, президентом і головним інженером фірми Мирослав Лепкалюк, бюра і робітні якої займають цілий 51-ий поверх величезного будинку при 122 Іст 42-ій вулиці та виготовляє пляни будови шляхів і мостів по цілій країні і поза нею. Тепер на інженерному варстаті М. Лепкалюка є праці будови шляхів і мостів для шістьох стейтів будівельної вартости понад 100 мільйонів долярів. Найбільш модерні бюра інж. Лепкалюка в Ню Йорку, з яких простягається єдиний в своєму роді вид одинаково, як на Східню ріку і Гудзон, так і на могутній міський масив Ню Йорку та з яких інж. Лепкалюк може дослівно — „дивитись згори" на багато речей і справ, не є одинокі. Його філії його інженерської фірми існують ще в Бостоні, Дітройті і Сейнт Полі та навіть в Гаїті. В його фірмі працює тепер 60 інженерів, майже всі українці. Головним інженером в бюрах в Ню Йорку є інж. Ярош і там працюють, між іншим, такі відомі інженери-громадяни, як сеньйор українських інженерів та голова їхнього товариства інж. Рижевський, а також інж. П'ясецький, інж. Семчишин, інж. Ткач та десятки інших. До кінця минулого року інж. Лепкалюк був, як згадано, спільником і головним інженером інженерської фірми Лорі і Лепкалюк, а від початку цього року створив власну фірму, яка розвивається з подивугідним успіхом, вибиваючись на чоло всіх того роду фірм. Нові люксусові приміщення цієї фірми відвідали минулого вівтірка, 21-го квітня, себто точно в 12-ту річницю приїзду інж. Лепкалюка до цієї країни з європейської скитальщини, деякі громадяни, між ними голова УНСоюзу президент УКК п. Д. Галичин, директор канцелярії УКК маршалок В. Мудрий, редактори І. Керницький та А. Драган й інші, подивляючи нові приміщення нової фірми та головно величину і розмах праці в ній. З нагоди цих відвідин, які сходилися, — коли мова про місяць — також і з „круглими" 40-ми уродинами інж. Лепкалюка він пожертвував 100 долярів на Український Вільний Університет та других 100 долярів на фонд „Веселки". В розмові заторкнено також і ряд громадських справ, що ними інж. Лепкалюк завжди живо інтересувався та в яких бере активну участь. Окремою його опікою втішається тепер ще спортовий відбиванковий клюб „Плай", що у відбиванці здобуває одну перемогу за другою, подібно, як інженер Лепкалюк у своїй професійній праці.

Королева-мати Єлисавета й княжна Марґарита відвідали Папу

Рим. — Англійська королева-мати Єлисавета і княжна Марґарита були прийняті Папою Іваном XXIII на спеціяльній авдієнції. Вони прибули до Ватикану в середу 22 квітня ц. р., одягнені в довгі чорні сукні з рукавами з припиcаним накриттям голови коронковими шалями, на яких проте були невеличкі корони з діямантами. Перед Ватиканським палацом зустрів достойні гості духовник із Ватиканського штабу, а Папа привітав королеву - вдову і княжну на порозі Ватиканської Бібліотеки. Вони розмовляли 20 хвилин без свідків, після чого покликано до Бібліотеки членів почоту Єлисавети й Марґарити, з якими Папа приязно розмовляв дальших 10 хвилин. Папа передав благословенство англійському народові та всім народам Коммонвелту. Розмова велась французькою мовою, що нею всі плавко володіють. Папа перепрошував, що не говорить плавко по-англійськи і заявив, що це перша мова, яку він старається добре вивчити. — Деякі протестантські фанатики в Англії ремствують з приводу цих відвідин королеви-вдови і княжни Марґарити в Папи. Марґарита є першим членом англійської королівської родини, яка вже двічі була в Папи — в попереднього і теперішнього. Заповіджено, що коли в наступному році прибуде до Риму з офіційною візитою королева Єлисавета, то вона також буде прийнята на спеціяльній авдієнції в Папи Івана XXIII.

Даляй Ляма поселився на постійне в Індії

Ню Делі. — Тибетський володар Даляй Ляма, який пішов на добровільне вигнання, щоб не підпорядкуватись далі китайсько - комуністичній окупаційній владі, зайняв призначену йому індійським урядом резиденцію в місцевості Муссурі. Йому віддано до розпорядження палац із 32 кімнатами. Поки Даляй Ляма добився туди, він перебув 75 миль від кордону Тибету — пішки, верхом, „джіпом" і поїздом. Ця подорож надзвичайно трудним тереном тривала 5 тижнів. На п'ятницю 24 ц. мц заповів свій приїзд до Муссурі на першу нараду з Даляй Лямою — індійський прем'єр Неру.

ОУП „Слово" влаштовує обговорення IV-го З'їзду підсовєтських письменників

Ню Йорк. — Об'єднання Українських Письменників „Слово" влаштовує літературний вечір, присвячений обговоренню деяких проблем і моментів заторкнених на IV-ому з'їзді письменників України, що відбувся в днях 10-14 березня ц. р. в Києві. Під час обговорення будуть зроблені теж деякі підсумки із з'їзду українських письменників вільного світу, що відбувся з початком грудня мин. року у Ню Йорку, і та реакція, яку він викликав в офіційних підсовєтських літературних колах. В дальшому окремі доповідачі насвітлять сучасну літературну ситуацію в підсовєтській Україні, особливо ж такі питання: які основні ідейно-мистецькі напрямні були дані партійним проводом підсовєтським літераторам, що і як пишуть українські письменники в УССР і як до цього ставляться офіційні партійні наглядачі і цензори. Крім того будуть обговорені ще теми: „Літературна молодь по обидвох боках залізної заслони" і „Драматургія та театр в реґабілітаційному камуфляжі". Візьмуть участь в обговоренні — Богдан Бойчук, Йосип Гірняк, Григорій Костюк, Богдан Кравців і Юрій Лавриненко. Відбудеться цей вечір в неділю дня 26-го квітня ц. р. в залі Українського Інституту Америки при 2 Іст 79-та вулиця, о год 5-ій по полудні.

Тризуб грає у фіналі Сходу

На наступну неділю, 26-го квітня ц. р. відбудуться у Фол Ривер., Масс., фінальні змагання сходу, а півфінал за футбольну чашу Америки між УАСТ Тризуб Филаделфія та командою Фолл Ривер. Це будуть перші змагання з двох зустрічей цих кандидатів на першуна Америки. Другі змагання відбудуться тиждень пізніше у Филаделфії. З дотеперішніх осягів наших українських репрезентантів можна сподіватись, що вони вийдуть переможцями з цих двох гор та увійдуть до фіналу за чашу Америки. Варто відмітити, що попередньої неділі Тризуб грав мистецькі (ліґові) змагання з цим же противником Фолл Ривер і на грищі противника осягнув гарний вислід, бо нерішену. Така нерішена була б вистачальна і тепер Тризубові, щоб добитися до фіналу Америки, коли числити, що наші опісля виграють дома.

В передзмагу цього ж дня гратимуть юнаки УСК-у Ню Йорк теж у фінальній стрічі сходу та півфіналі Америки для юнаків із доростом клюбу Фолл Ривер. Сама участь у фіналах сходу представників-українців в дорослих та в дорості доказує про силу і живучість нашого спорту та пропаґує належно українське ім'я в спортових кругах Америки. Успіхи в цих змаганнях дали б українцям вже третій раз право змагатися у фіналі Америки, де попередні два рази нашим не пощастило, чи точніше, відібрано їм кривдячими рішеннями можливості добути чемпіонат Америки.

СОВЄТИ ЗНОВУ ПРОТИ ОЗБРОЮВАННЯ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ

АМЕРИКА НАЗИВАЄ НОВУ СОВЄТСЬКУ НОТУ „ГІПОКРИЗІЄЮ"

Москва. — Совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико передав у середу 22 квітня ц. р. американському амбасадорові в Москві Левелинові Томпсонові ноту, в якій Совєти оскаржують Америку, що вона хоче „сторпедувати" заповіджену конференцію міністрів закордонних справ у Женеві акцією озброювання західньої Німеччини та інших членів НАТО ракетною і атомовою зброєю. Совєтська нота закидає Америці порушення умов, устійнених між воєнними союзниками в часі, коли Німеччина беззастережно скапітулювала, щодо розброєння Німеччини. Крім цього, совєтська нота закидає З'єдиненим Державам, що вони переводять небезпечну „односторонню дію" озброювання Західньої Німеччини та інших членів НАТО, чим буцім-то порушують власну вимогу, зроблену в західній ноті до Совєтів з 26 березня ц. р., щоб односторонні акти не пошкоджували приготуванням до нових східньо-західніх переговорів. Совєтська нота називає не тільки Західню Німеччину, але й Італію, Грецію та Туреччину, на території яких ЗДА встановляють ракетні викидні. Совєти погрожують, що вся відповідальність за невдачу найближчих східньо-західніх переговорів спаде в такій ситуації на Захід. Водночас вони повторюють давні шантажеві звороти під адресою Італії, Греції і Туреччини, що, мовляв, існування на їх території ракетних баз створює для них найбільшу небезпеку у випадку нової війни та що воно збільшує напруження на Середньому Сході. — Це вже вдруге в цьому місяці Совєти закидають Америці, що вона намагається сторпедувати згори східньо-західні переговори. 5 квітня ц. р. Совєти протестували в своїй ноті до ЗДА проти летів американських транспортних літаків із Західньої Німеччини до Західнього Берліну вище 10,000 стіп, закинувши тоді, що вони „ускладнюють" політичну ситуацію. Речник державного департаменту — Линколн Вайт оприлюднив негайно заяву, що ця нова совєтська нота є „гіпокризією". Мовляв, нема ніяких познак, що Совєти припинили дальшу продукцію своєї зброї та розподілювання її між своїх союзників. Ото ж Совєти вимагаючи від ЗДА того, чого не роблять самі. Фактично, совєтська претенсія зводиться до того, що ЗДА і їх союзники не припинили организування своєї оборони проти загрози, яка існує збоку совєтської воєнної машини. Державний департамент пригадує, що НАТО рішило збільшення своєї військової сили розбудуванням ракетних баз ще в грудні 1957 року і що тому теперішній розподіл ракет в кількох країнах НАТО не є нічим новим та стоїть без зв'язку з останньою кризою. Тому не можна розглядати цієї акції озброювання союзників НАТО ракетною і атомовою зброєю, як „односторонній" акт. Західньо-німецьке міністерство закордонних справ заявило, що Совєти цією новою своєю нотою просто хочуть згори виправдати себе за невдачу найближчої конференції і що тому ця нота — це новий акт політичної пропаґанди.

Православна Церква візьме участь у Вселенському Соборі

Бук Гілл Фолс, Па. — Греко-православна Церква візьме участь у заповідженому Папою Вселенському Соборі, якщо він буде насправді „Вселенським", себто, коли будуть туди запрошені всі існуючі Християнські Церкви, — заявив царгородський патріярх Атенаґорас І у зверненні, що його відчитав архиєпископ для православних греків в північній і південній Америці Яків під час нарад Світової Ради Церков в цьому місті у стейті Пенсильванії. Світова Рада Церков охоплює 171 протестантських, англіканських та православних Церков, віровизнань і релігійних організацій. Заява константинопільського патріярха, зроблена за посередництвом греко-православного архиєпископа в Америці, стосується пляну скликати Вселенський Собор для замирення між всіма Християнськими Церквами, що його заповів Папа Іван XXIII 25 січня ц. р. Архиєпископ Яків, який перейняв своє зверхницьке становище в ієрархії Греко - православної Церкви в ЗДА щойно 1 квітня ц. р., подорозі з Інстанбулу до Америки зупинився був в Римі і був прийнятий на авдієнції в Папи. Греко-православна Церква була „ревізитована" папським нунцієм в Інстанбулі Джіякомо Тестою, який відвідав патріярха Атенаґораса. Архиєпископ Яків заявив, що першим актом згоди між Християнськими Церквами повинно бути з'єдинення між Католицькою і Православною Церквами, але висловив сумнів, чи швидко наступить цей щасливий день, „бо ми розділені від дев'ятьох сторіч".

У СВІТІ

● **Західньо - німецька прокуратура** в Бонн закинула французькій розвідці, що заснована з її відома французькими військовиками таємна організація займається на терені Західньої Німеччини терором проти осіб, які діють в користь альжирських партизанів. У Франкфурті вбито Георґа Пухерта, в Гамбурґу двічі роблено замах на Отто Шультера, при чому згинула його стара мати. Обидва займалися посередництвом у продажі зброї альжирським партизанам.

● **Кореспондентові** „Ню Йорк Таймсу" Ричардові П. Гантові, коли він прибув на летовище в Багдаді, маючи видану йому в Атенах візу, іракські урядовці не дозволили поїхати до міста і навіть протелефонувати до американської амбасади, а веліли найближчим літаком відлетіти до Бейруту, в Ливані. Причини такої поведінки не пояснено. В Іраку, як відомо, панує комунофільський уряд.

● **До Французької Академії,** найвищої у Франції установи для справ літератури, обрано вченого біолога Жана Ростана за його праці, що популяризують біологію і за філософічно-історичні нариси. Він є сином Едмонда Ростана, автора відомих п'єс „Сірано де Бержерак", „Орля" та ін., який був обраний до Академії в 1903 році і помер у 1918 році. Французька Академія має обмежене число членів. Жана Ростана обрано на місце, яке звільнилося після смерти політичного діяча Едварда Ерріо, що в 1933 році подорожував як гість совєтського уряду, по Україні, але голоду „не бачив".

● **Колишній англійський прем'єр Антоні Іден,** оперований в Америці у 1957 році знову занедужав на ниркову недугу. Місяць тому він вернувся з подорожі по Мехіко. Погіршення стану здоров'я Ідена виключає його сподіваний поворот до активної політики як члена палати лордів.

● **Мохаммед Сальман,** директор нафтового бюра в Арабській Лізі, заявив на зборах 520 делеґатів, що всі арабські країни, які продукують нафту, мусять перевести ревізію договорів із чужинними компаніями, щоб не давати себе експлоатувати. На тих зборах не було делеґатів з Іраку, Тунісії і Йорданії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВИЙ ЛИСТ АЙЗЕНГАВЕРА

Ще 13-го числа цього місяця през. Айзенгавер вислав до Хрущова нового листа, оприлюдненого щойно цього тижня. Два дні тому присднався до голосу Президента й англійський прем'єр Мекміллен. Обидва ці листи стосуються Женевської конференції в справі припинення експериментальних атомових вибухів. Конференція триває від 31 жовтня минулого року і відбула вже 78 засідань. Її вислід — нуль. У чому ж справа?

Відомо, що Совєти повели були крикливу кампанію за припинення ядрових експериментів, вказуючи на їх загрозливість для людського здоров'я, на зайвість дальших проб з уваги на накопичення такої кількости атомової зброї, що нею можна знищити весь світ, на потребу заборони цих проб, як на перший крок до міжнародного роззброєння, зокрема — до заборони атомової зброї на випадок війни. Внаслідок ініціятиви Д. Д. Айзенгавера, від 1-го липня до 21-го серпня 1958 р. відбувалась у Женеві міжнародна конференція атомових експертів, які прийшли до одностайного висновку про можливість контролювання ядрових експериментів. Ці фахівці запропонували конкретний плян встановлення у різних країнах світу сіті контрольно - інспекційних станиць, вивінуваних найновішими підслуховими апаратами. Тому, здавалося, згадана вгорі конференція ЗДА, Англії і СССР, яка зібралася в Женеві наприкінці жовтня минулого року, мала всі дані для того, щоб швидко й гладко дійти до порозуміння на базі рекомендації наукових фахівців. Треба було тільки засадничої згоди названих держав на припинення атомових експериментів, і треба було мати добру волю.

Але в тому й річ, що по стороні Москви і в цьому випадку не було доброї волі, а весь її крик проти атомових дослідів роблений був для політичної пропаганди, а не для конструктивної злагоди. Коли прийшло до устійнення тексту договору, Совєти спротивилися введенню ефективної міжнародної контролі. Хоча ЗДА й Англія згори поставили принцип, що контрольна інспекція повинна мати міжнародний характер, і самі запропонували, щоб на їх теренах таку контролю переводили совєтські делегати, большевики спротивились, щоб на терені СССР в контрольно-інспекційних станицях працювали американці, чи навіть фахівці з дійсно невтральних країн. Натомість вони вимагали, щоб — поперше, — членами контрольних станиць були громадяни тих країн, де будуть знаходитися ці станиці (отже в СССР — совєтські громадяни, агенти совєтського уряду!), подруге, — щоб договірні держави мали право „вета" проти окремих дій інспекційних дружин. Ясно, що це було б зведенням нанівець цілого пляну контролі, сущою її фікцією.

Західні держави, не маючи довір'я до Совєтів, які з-правила ламають свої міжнародні зобов'язання, рішуче заявили, що без дійсної контролі вони не погодяться на припинення атомових проб, бо в противному випадку виглядатиме так, що демократичні країни, дотримуючись зобов'язання, припинять їх, а большевики продовжуватимуть, і тим самим удосконалюватимуть свою атомову зброю. До того ж виявилось, що прийнята влітї минулого року атомовими фахівцями в Женеві теза, що контролювати можна також підземні атомові проби, — невірна. Як читаємо в редакційній статті „Сатердей Івнінг Пост" з 25 ц. м., творець американської водневої бомби, один із найвидатніших учених в цій ділянці, д-р Едвард Теллер, давно вже твердив, що підземні експериментальні вибухи можна засекречувати. Щойно недавно Науковий дорадчий комітет Президента під головуванням д-ра Джеймса Кілльяна прихилився до погляду Теллера і перестеріг проти підписання такого договору з большевиками, який насправді давав би їм можливість потайки продовжувати атомові експльозії — під землею.

Айзенгавер і Мекміллен, щоб витягнути Женевську конференцію із сліпої вулиці, запропонували Хрущову погодитися на заборону переведення атомових вибухів у повітрі до висоти 50 кілометрів (30 миль): це такі вибухи, що їх ніяк не можна засекретити, отож і не треба для них особливої контрольної системи. Зате все, що стосується підводних і підземних вибухів, пропонується тимчасово відкласти. Таким чином було б осягнене бодай частинне порозуміння, — краще, ніж повне фіяско конференції. Як здогадується західня преса, Айзенгавер узалежнить свою участь в новій зустрічі з Хрущовим улітї цього року („конференція на вершинах") від його становища в цій справі. Але можна грубо сумніватися, чи підуть Совєти назустріч західнім аргументам, бож залежить їм не на дійсній злагоді, а на такому договорі, який дав би можливість — зламати його і знову здобути користь — виключно для себе.

ЗЦЕНЗУРОВАНИЙ О. ОЛЕСЬ

Започаткований Максимом Рильським у київській „Літературній Газеті" (в числі з 15 листопада 1957) і продовжуваний О. Бабишкіним в „Радянському Літературознавстві" реґабілітаційний процес видатного українського еміграційного поета, співця українського національного відродження О. Олеся завершився 1958 року виданням збірки його поезій і поем п. н.: „Вибране" (у Видавництві „Радянський Письменник"), що дійшла тепер закордон і дає можливість познайомитися з тенденціями і засягом цієї сенсаційної „реґабілітації".

Книжка вибраних поезій О. Олеся має 517 сторінок. Матеріял для неї зібрали і впорядкували підсовєтські критики і публіцисти Олег Бабишкін, Борис Буряк і Юрій Мельничук із закордонних видань творів О. Олеся, що їх мусіла розшукувати для совєтських літературознавців аж „Слов'янська книгозбірня" у Празі. Передмову до книжки написав Максим Рильський, і немає в ній нічого нового супроти того, що вже було надруковане ним у „Літературній Газеті".

До підсовєтського О. Олесевого „Вибраного" ввійшли поезії, уривки поем і казки з таких його збірок і книжок: „З журбою радість обнялась" (1907), із „Поезій", книжок II, III, V, VII, X, і XI, що вийшла під назвою „Кому повім печаль мою". — Крім того в збірку увійшли сатиричні поезії О. Олеся, що їх він видав у 1922 р. збіркою „Перезва" під псевдонімом В. Валентин, два уривки із збірки „Княжі часи" (Минуле України в піснях) і п'ять казок.

Для вибору поезій О. Олеся упорядчики пересіяли всю його поетичну спадщину, відбираючи здебільша інтимну особисту лірику та патріотичні вірші загального змісту і „відмітаючи", як висловився О. Бабишкін у цитованій вище статті, „все помилкове, негідне його (Олесевого) таланту", тобто всі вірші „хибні і неприйнятні" з комуністично-совєтського погляду, **або, за словами передмови М. Рильського** — вірші із „майже хворобливою знервованістю" і „нездоровими збоченнями", як визначає Рильський всю високопатріотичну, сповнену глибокого патосу лірику О. Олеся.

Найменшого пересіювання, чи пак „відмітання", зазнала перша збірка поезій О. Олеся „З журбою радість обнялась". Її вміщено у „Вибране" повністю за дуже характеристичним вийнятком одного вірша:

> Вам казано — любіть братів,
> Діліть добро, не будьте псами,
> Бо Бог в рабах запалить гнів
> І піде Вас судить з рабами,
> І піде вас судить з рабами
> І вчинить суд страшний
> над вами.
>
> Ще Бог, Бог помсти, не злетів,
> Але гудуть вже в небі громи,
> Крізь хмари блиска
> Божий гнів,
> Кругом займаються хороми
> Кругом займаються хороми
> І гасла бою ждем давно ми.

Вірш написаний 1906 року в дусі тодішніх революційних гасел про ділення землі і приватної власности, але своєю соціяльною тенденцією і закликом чекати на гасло до бою він видався таким небезпечним для комуністичних редакторів, що вони не відважилися його передрукувати.

Введено до О. Олесевого „Вибраного", так само без більших вийнятків, вірші із збірок поезій, книжка II і книжка III, виданих до першої світової війни, але вже в багато меншій пропорції. Так, наприклад, із 48 поезій циклу „Щороку" в III книжці „Поезій" передруковано тільки 21 вірш.

Цікаво простежити справу пересіювання поезій О. Олеся, написаних у воєнні роки 1915-1917 і зібраних у книжці „Поезій", виданій 1918 року. Із 105 віршів цієї збірки до „Вибраного" влучено тільки третину, всього 43 вірші. Совєтські цензори і редактори „відмели" з цієї збірки найбільш характеристичні для Олесевої творчости того часу поезії, особливо ж ті, що звучать сьогодні дуже актуально, і що їх можна цілком добре віднести до підсовєтської дійсности в поневоленій Москвою Україні. Неприйнятими визнано відомий Олесів вірш п. н.: „О, прийди, прийди" зі строфою —

> „Ой, ударити б по струнах,
> Тих збудити, хто вві сні,
> Розгойдати мертве море
> В нерухомій стороні"...

Не влучено далі з книжки „Поезій" до „Вибраного" віршів „Не чують наших слів ні кат, ні брат", „Промінь в темряві руїн", „Кричи, паяце", „Ще рік минув, проклятий рік змагання", „Горять огні" (із рядком „Сам Гріх стоїть в червоних шатах"), „Про світ ви марили", „Ми ідем з прокльоном", „Ходімо плакати, молитись і конати", і багато інших. Не знайшов місця у збірці відомий, сповнений болю вірш із відповіддю на докори, що поет пішов з України на вигнання, п. н.: „Я знаю — тяжко вам" зі строфами:

> Схиляю голову,
> становлюсь на коліна...
> Простіть мене, брати мої...
> О, не забув, не зрадив я її,
> Нехай простить мене
> і Мати - Україна.
>
> Я, справді, кинув вас,
> мої степи і луки
> Та, де б не був я,
> завжди скрізь,
> В моїх піснях стогнали
> Ваші муки,
> Тремтіли роси ваших сліз.

Не стало відваги совєтським редакторам вмістити у „Вибраному" вірш О. Олеся „Глузуйте, кпіть над рідною землею" із пророкуванням, що „на батька син оганьблений не гляне, — Зречеться матері безтямної дочка — І Гонти гнівний дух з могили встане — І піде тінь Залізняка". Не влучено до „Вибраного" вірша „Над нами ніч безрадісна, осіння" із ствердженням —

> „Оточені зусюди катом ми...
> Коли не смерть,
> так вічні ґрати
> Проклятої тюрми".

Не знайшов місця вірш — „Хвала і честь вам, гречкосії", із згадкою про „мачуху Росію", ані теж вірш „Юнацька весна", присвячений синові Олегові (пізнішому націоналістичному поетові О. Ольжичеві) із згадкою про Хмельницького, Мазепу й Богуна і закінченням:

> Це хвиля остання
> — і мури впадуть!
> Сини України
> на мури ідуть.

Не визнано вкінці гідним вміщення у „Вибране" таких загально відомих і на еміграції і в Україні віршів, як —

(Закінчення на стор. 3-тій)

Василь Косаренко-Косаревич

БЕРЛІНСЬКА КРИЗА

Конференція міністрів закордонних справ 4-х західніх держав скликана на 29-го квітня ц. р. Їх зустріч з Громиком передбачена на день 11-го травня. Одна і друга мають займатися справою Берліну на тлі дотичних договорів між переможними окупантами та вимог совєтського партнера. З тим зв'язана теж справа всієї бувшої нерозколеної, а тепер розколеної Німеччини на тлі світової політики взагалі, а змагу на життя і смерть між аґресивною Москвою і дефензивним Вашинґтоном зокрема.

Це вказує на те, що Берлін став невральґічною точкою світової політики в далеко більшій мірі в р. 1959, як був у р. 1948-му. Отже, теперішній невральґізм Берліну заслуговує, щоб йому точніше приглянутися і його основніше зрозуміти. Адже від наслідків діягнози і лікування його залежить майбутність усіх народів обабіч залізної і бамбусової завіс.

Вождь совєтської імперії москалів у р. 1948 спровокував тодішню „берлінську кризу" засобом традиційного московського ламання договорів (засвідченого вже в 16-му столітті З. Герберштайном у його книжці „Рерум Москобітарум Комментарії", Відень 1594) тільки для того, щоб всю увагу вільного світу зосередити на цьому европейському місті, а відвернути її від Китаю, де жахливими засобами закріплювався червоний тоталітарний режим на зразок совєтського. Москві і Пейпінгові виплатилось тоді потерпіти поразку щодо Берліну — на малу скалю, зате здобути перемогу в Китаї — на велику скалю. Підсумковий вислід вийшов на користь їм, а не переможцям щодо Берліну.

Вождь цієї ж самої совєтської імперії у р. 1958 спровокував теперішню „берлінську кризу" заради далеко важливіших причин і наслідків.

Керівникам совєтської імперії москалів іде про те, щоб заткати одиноку й останню берлінську діру в залізній завісі. Від того бо залежить їх успіх ось в чому.

а) — Унеможливити постійний „опуст крови" східньо-німецької промисловости, що ним є безперервна втеча фахових працівників до Західньої Німеччини. Як довго ця діра існує, не можна витискати з робітника-німця звичних в СССР „виробничих норм" і поступати з ним безоглядно. А без повного виконування завдань високоякісної східньо-німецької промисловости терпить цілість всієї совєтської економічної пляновитости.

б) — Зліквідувати блискучу виставову дійсність вільного світу по той бік залізної завіси. Вона бо доказує брехливість усієї совєтської пропаґанди москалів і їх німецьких комуністичних поплентачів про передовість і прогресивність московсько-большевицького ладу, утотожнюваного з комуністичним.

в) Тоді ще міцніше „прібрать к рукам" немосковські сателітні нації-держави і ще безоглядніше використовувати їх в інтересах СССР і панівного в ньому московського народу на шляху реалізації витичних пайм московського месіянізму в ґльобальних розмірах.

Важливість „берлінської кризи" ступенюється у проєкції на ось яке тло:

В очах панівних в Евразії москалів Европа — це тільки півострів азійського континенту по цей бік Уралу. Одначе, навіть тільки частина цього півострова, об'єднана в останньому часі в так званій „Малій Европі", чисельністю свого населення дорівнює З'єдиненим Державам Америки, а своїм економічним потенціялом перевищує СССР. На протилежному кінці цього цілісного азійського континенту зростає й міцніє теж немосковська, китайська потуга, інтереси якої не завжди паралельні до інтересів російсько-совєтської потуги москалів. Так то москалі і їх совєтська імперія опиняються між двома немосковськими силами ближчої і дальшої майбутности: в Азії — китайці, а в Европі — німці, що їх гегемонія в „Малій Европі" неминуча, особливо після закінчення відбудови власного війська.

Історія Німеччини в обидвох світових війнах доказала погубну трагічність воєнної боротьби на двох протилежних фронтах. Особливо, коли взяти під увагу союзництво З'єдинених Держав із Малою Европою в рамках спільного НАТО. Цього свідомі московські керівники СССР. Ослаблення обидвох фронтів або ліквідація хоч одного з них стає конечністю для москалів і їх проводу в Кремлі, і то без огляду на приналежність до большевицької партії та місце перебування обабіч залізної завіси.

Явне ослаблювання китайців, які є теж під „червоною владою", а можливість протиництва з їх боку лежить тільки в майбутності, покищо відпадає у совєтській політиці москалів. Зате ослаблення німців, ліквідація Малої Европи з її НАТО, а вслід за тим заволодіння всією рештою европейського півострова — це справжня мета сучасної політики москалів із їх проводом у Кремлі. Ось чому виключена згода непереможених у війні москалів на уніфікацію обох частин Німеччини, що й означало б автоматичну розв'язку „берлінської кризи".

Вже цих кілька зібраних устійнень деяких фактів вистачає для кращого зрозуміння ґльобальної важливости питання: Чи будь-кому в вільному світі варто вмирати за Берлін?

Відповідь на це запитання залежатиме від того, в якій ролі бачиться цей Берлін у теперішній кризі:

1. Чи є це справа Берліну тільки на тлі спорів щодо дотичних точок договорів із боку і поміж потугами, які ста-

Десятирічний шмат часу приніс багато змін у ґльобальній політичній ситуації взагалі, а щодо потенціялу потужности обидвох чолових противників — З'єдинених Держав Америки і СССР — зокрема. Берлін уже не має відвертати увагу проводів вільного світу від чогось важливішого деінде. Він сам став „язичком" у вазі силових потенціялів обидвох противників обабіч залізної завіси.

Рамки часописної статті не дозволяють основніше занадізувати весь комплекс теперішньої берлінської кризи. Треба обмежитися найважливішими її причинами і евентуальними наслідками, що їх — цих останніх — провокатори собі бажають, а спровоковані бояться.

ПАМ'ЯТІ ПРОФ. Д-РА ГАНСА КОХА

Мюнхен, Німеччина. — 9-го квітня ц. р. помер несподівано в Мюнхені професор д-р Ганс Кох, директор Східньо-европейського Інституту в Мюнхені. Смерть проф. Коха є болючою втратою не лише для німецької, але також і нашої науки та для визвольної боротьби України.

Покійний народився 1894 р. у Львові, де у той час перебувала його родина. Будучи на українських західніх землях, Покійний зв'язав себе був уже замолоду з українським народом. У першій світовій війні служив Він в українському золочівському піхотному полку ч. 35, а після розпаду Австрії вступив до Української Галицької Армії і був членом її Булави, — адютантом ген. Тарнавського.

По нашій програній віддався д-р Кох всеціло науці і став в 1929 році доцентом у Відні, а пізніше професором теологічного факультету у Кеніґсберзі. Пізніше бачимо Коха на університеті у Бресляві, а в 1937 р. знову у Відні, аж до кінця другої світової війни.

По закінченні другої світової війни переїхав проф. Кох до Мюнхену, де майже з нічого організує тут Східньо - Европейський Інститут. Будучи професором мюнхенського німецького університету, брав д-р Кох участь також і в українському науковому житті. Проф. Кох був постійним членом Кураторії Українського Вільного Університету у Мюнхені та дійсним членом Наукового Т-ва ім. Шевченка, а останньо брав активну участь (побіч покійного Павла Рорбаха) в українсько - німецькому товаристві. Проф. Кох був 1954 р. ректором німецької Високої Школи Політичних Наук у Мюнхені. Згодом він брав участь також у німецькому політичному житті (наприклад, як дорадник німецьких урядових чинників у східньо - европейських справах). Німецький канцлер Аденауер їздив у 1955 р. у супроводі проф. Коха, як дорадника у східньо - европейських справах, до Москви. По повороті з Москви поділився був проф. Кох з українським громадянством своїми враженнями та інформаціями про ту поїздку до Совдепії.

Проф. Кох присвятив кілька поважних наукових праць східньо - европейській проблематиці, а між ними написав чимало також і про українське питання. Знаючи українську мову, проф. Кох міг читати в оригіналі українські наукові і белетристичні твори. З його менших чи більших праць про Україну та українське питання згадаймо мимоходом й такі, як його фундаментальний переклад української лірики за останніх сто літ на німецьку мову, в якій знаходимо антологію української поезії.

Написав він цілу низку праць теологічних, між ними теж історію Української Церкви, про Автокефальну Українську Православ. Церкву, про третій Рим, початки християнства на Україні, про проф. Грушевського, про неокласиків у журналі „Остевропе" і інші. Він відвідував всі важніші українські національні свята. Останньо був на Святі Першого Листопада у Мюнхені і там же на концерті українських бандуристів.

Смерть проф. д-ра Ганса Коха означає для нас болючу втрату, а то тим більше, що німецько - українські взаємини по другій світовій війні дуже прохололи. Коли відвідуємо німецьких публіцистів чи вчених, пригноблює нас незаінтересованість німців українськими справами, хіба що може у неґативному сенсі, як напр., заміною українських західніх територій за німецькі окуповані поляками землі.

Тіло Покійного перевезено до стирійського містечка Ґребмінґу (Австрія), де й поховано в неділю 12-го квітня. Вічна Пам'ять Покійному!

Василь Лужанський

Малохто з чужинців мав таке близьке відношення до українців, як д-р Ганс Кох, що помер у Мюнхені 9-го квітня 1959 р. Він народився 7-го липня 1894 р. в сім'ї галицького німецького - колоніста. Його предки походили з німецької провінції Пфальц. У Галичині родина Кохів жила серед українського оточення, тому Покійний знання української мови виніс ще з дитячих літ.

Середню школу (гімназію) покінчив у Львові. Ще перед університетськими студіями пішов до австрійської армії. З неї перейшов у 1918 році до Української Галицької Армії, де в ранзі сотника в 1919 р. був приділений до штабу Начальної Команди. З цією армією пережив від початку до кінця всі її тріюмфи і трагедії. З того часу написав спомини п. н. „Договір з Денікіним", що їх видало 1930 р. у Львові Видавництво „Червона Калина".

По війні перенісся до Відня та присвятився філософічним студіям. Уже в 1924 р. осягнів ступінь д-ра філософії, а в 1927 р. по дальших студіях д-ра евангелицької теології. Узброєний у два докторати почав викладати спершу на віденському університеті, а далі в Кеніґсберґу і Бресляві, де очолював також „Інститут для справ Східньої Европи". Друга велика війна перервала його наукову кар'єру. Він був змобілізований до армії, як спеціяліст для східньо - европейських справ. Тут, очевидно, мав нагоду займатися також складною тоді українською національною проблематикою при німецькій армії, яка від 1941 р. оперувала на українських землях.

По війні був деякий час евангелицьким пастором в Австрії. Коли ж у Німеччині окупаційні відносини змінилися і коли самі німці почали перебирати владу у свої руки, д-р Ганс Кох осів у Мюнхені та відновив працю „Інституту для справ Европейського Сходу" (Остевропе Інститут") у Мюнхені. Цей Інститут він очолював аж до своєї ненадійної смерти. В Інституті співпрацювали у його дослідчій ділянці й українці. Інститут видав, між іншим, у німецькій мові два томи історичних матеріялів, що відносяться до українського життя під німецькою окупацією, а які зібрав та упорядкував н. Роман Ільницький.

Ганс Кох видав у 1955 р. в Німеччині переклади української лірики (1840 - 1940) у його власному виборі та перекладі на німецьку мову. Оригінальна назва цього вибору „Ді украініше лірік" (1840 — 1940)". Вибрав і переклав Ганс Кох. Франц Штайнер Ферляг, Вісбаден 1955.

З повищого видно, що Ганс Кох таки сильно був пройнятий українською справою, коли не жалував ні праці ні часу на власні переклади вибраних ним зразків пребагатої української лірики. Не все він був, очевидно, у спроможності виявляти свої симпатії до українства в часі другої світової війни. Був членом Наукового Т-ва ім Шевченка.

Василь Мудрий

Д-р Володимир Галан,
Президент ЗУАДК

БРАТ БРАТОВІ

(2)

Фінансування переселенчої акції

Переселення на основі RRA-1953 відрізнялось від акції переселення на основі закону ДіПі тим, що в цій новій акції аплікантн зобов'язані були повністю покрити кошти переселення. Це ускладнювало працю ЗУАДКомітету, бо вся ця турбота із-за відомих обставин наших аплікантів переходила на ЗУАДК.

Кошти переселення можна поділити на три частини: 1. кошти переїзду до порту в Европі і всякі консулярні оплати, 2. кошти переїзду через океан і 3. кошти переїзду від порту до місця призначення. Крім цього у випадках аплікантів, які не мали в ЗДА рідних та приятелів і прибували на анонімні ашуранси, доходила ще четверта категорія коштів, а саме: 4. кошти на поселення і прохарчування у перший час побуту.

Відповідальність за ці кошти спадала повністю на ЗУАДК, бо в загальному аплікантн не могли навіть частинно їх покрити. Проблема покриття коштів за переїзд мала в загальному дві розв'язки:

1. Позичка від Міжнародного Комітету для Переселення з Европи (ICEM) у Женеві і 2. Допомога Американської Державної Програми для Втікачів (ЮСЕП) у Вашинґтоні.

Допомога ЮСЕП — це допомога в сумі ста мільйонів долярів, що її ухвалив був Конґрес ще в 1953 році для втікачів з-поза залізної заслони. Під цю державну допомогу підпали апліканти, які відповідали визначеним приписам і своєчасно перейшли реєстрацію. На допомогу ЮСЕП зареєстрував ЗУАДК понад 3,000 українців, з яких певна кількість ще тепер з цієї допомоги користає. Допомога ЮСЕП приділялась і приділяється на удержання, лікування, та на справи, зв'язані з переселенням чи інтеґрацією, головно у формі покриття коштів переїзду і консулярних оплат.

Позика на кошти морського транспорту

Більшість аплікантів не могла користати з тої допомоги ЮСЕП, і тому для тих аплікантів треба було дістати позичку на оплачення коштів переїзду. Згідно з договором з грудня 1954 року із ICEM ЗУАДК дістав для своїх аплікантів позички на оплату переїзду через океан — безвідсоткові і довгореченцеві (на трирічний період сплати), як також у значній кількості випадків виасиґнував із власних фондів позички на оплачення коштів переїзду з порту причалення до місця призначення.

Позички на кошти переселення — це нова велика ділянка праці ЗУАДКомітету. Для того треба було піднести кваліфікаційно фінансовий відділ, завести картотеки з контами для родів оплат, щоб могти своєчасно і точно вести розрахунок. Конто унагляднює окремо висоту позички від ICEM на кошт переїзду і інші позичені суми, чи то на оплату переїзду залізницею, чи на оплату перевозу багажу, чи інші видатки. Це тим важливіша справа, що позички на оплату лише коштів морського транспорту, що їх затягнув ЗУАДК для своїх аплікантів у Міждержавному Комітеті ICEM, винесли лише для аплікантів в рамах закону RRA-1953 понад чверть мільйона долярів.

Для ілюстрації подаємо стан конта ICEM на 30 червня 1958 року:

довжна сума справ з розрахунку в Централі		$ 234,315.96
довжна сума справ, оплачених в Европі		15,924.04
Разом		$ 250,240.00
сплачено до 30 червня 1958 р.		
Централею у Филаделфії	$ 108,211.53	
сплачено в Европі	15,924.04	
		124,135.57
залишилось до сплачення		$ 126,104.43

До закінчення звітового періоду майже половину задовження перед ICEM вирівняно. До цього треба додати, що вже після червня ми знову зробили вплату до ICEM і віримо, що нам удасться вповні вив'язатись із цього великого фінансового зобов'язання. ЗУАДК пішов якнайдалі на руку аплікантам. Дозволив повертати довг на протязі трьох років малими місячними ратами. Але все ж є люди, які вже влаштувались у ЗДА, але не почуваються до обов'язку повернути кошти переселення, хоч іде тут про престиж української допомогової установи перед міжнародними чинниками.

Переселення на основі RRA-1953

Найбільшого напруження прибрала акція переселення на основі RRA-1953 в 1956 році. Переселенці прибували літаками, велику кількість яких винайняло ICEM, а також двома кораблями: „Генерал Тейлор" і „Генерал Ленґфіт".

За країнами виїзду аплікантів наша акція переселення на основі РРА-1953 представляється так: Німеччина — 1865 ашурансів для 4,299 осіб, Бельгія — 320 і 809, Австрія — 262 і 520, інші країни — 163 і 299. Разом 2918 ашурансів для 6,765 осіб. Тут знову треба додати завірення без формальних ашурансів для 367 мадярських втікачів. Крім цього прибуло ще 87 родин (139) осіб заходами нашої установи з Італії.

Нижче подаємо табелю, скільки і з яких країн прибуло до ЗДА аплікантів на наші ашуранси РРА-1953:

Переселення аплікантів, що дістали позички ICEM: з Німеччини — 642 родини (1,508 осіб), з Бельгії — 118 (278), з Франції — 77 (221), з Австрії — 58 (118), з Норвегії — 2 (6), з Голляндії — 1 (2), зі Швеції — 1 (2), з Італії — 1 (4), з Англії — 1 (1), з Югославії 1 (4). Разом 902 родини — 2,144 особи.

За допомогою ЮСЕП прибуло: з Німеччини — 644 родини (858 осіб), з Бельгії — 67 (182), з Франції — 36 (107), з Австрії — 24 (47). Разом 771 родина — 1,194 особи.

На афідавіти прибуло: з Німеччини — 16 родин (34 особи), з Франції — 3 (12), з Англії — 2 (4), з Бельгії — 1 (1), з Греції — 1 (1). Разом 23 родини (52 особи).

Якщо додати 139 переселених італійців, 367 переселених мадярів і десятки справ, що їх в той час перевів ЗУАДК на основі загального іміґраційного закону, то в останньому періоді ЗУАДК переселив до ЗДА далеко понад чотири тисячі нових іміґрантів.

ЗЦЕНЗУРОВАНИЙ О. ОЛЕСЬ

(Закінчення зі стор. 2)

„Живи, Україно!" й „Українське військо, моє з могили встало" із згадкою, що „прапор соняшно-блакитний" це „прапор України! Рідний, заповітний".

Так само як із п'ятою книжкою „Поезій" повелися підсовєтські експерти й із сьомою книжкою поезій О. Олеся, виданою п. н.: „Чужиною" вже на еміґрації, що до неї увійшли поезії, написані в 1919 році. З усіх 85 віршів цієї збірки вони „відібрали" яку четверту частину, „відмітаючи", ясна річ, всю решту, як „негідну", „неприйнятну" і „збочену". А ці „неприйнятні" вірші становлять домінантний мотив збірки „Чужиною" — полум'яного гніву і протесту проти жорстокого одвічного ворога, що у „наш храм величний ввалився", що женеться за вигнанцями, як „кривавий потік", того, що хоче народ закути і повести знову в ярмо.

Вже самі заголовки віршів у цій збірці такі, як „І знов страшні чутки", „Я бачив, як голодні діти палали гнівом вогняним", „Прибув з України і все розказав", „В'ються над Нею сови і круки", „Не все ще страчено", „Коли ж над нами зійде сонце", „Щодня із прірв повзуть нові гадюки", „Стріляйте, вішайте, катуйте" (із протимосковським і протисовєтським — „Стократ з собою федеруйте і розпинайте на хрестах") „Боюся думати". „І знову ні чутки, ні слова, ні згуку" та інші свідчать про те, якими насправді почуттями був надиханий в той час О. Олесь. І тому твердження совєтських спеціялістів від препарутання спадщин померлих українських письменників про „неясність і невиробленість громадського світогляду" О. Олеся і про те, що в збірці „Чужиною" була тільки „печаль за рідною землею", треба вважати свідомою фальсифікацією, такою ж схидною, як і їхні спроби фабрикутати докази на те, що О. Олесь, який до кінця своїх днів любив шалено свого сина Олега (О. Ольжича), відмовивсь від нього, коли той „пішов у табір войовничих націоналістів... і забороняв згадувати про Ольжича у себе вдома".

Цитовані цими ж літературознавцями залюбки Олесеві сатири із збірки „Перезва", виданої в 1921 році, були природною і слушною хоч і болючою реакцією поета-патріота на еміґраційну українську дійсність, з її розгардіяшем і помилками. Такою ж сатирою була й Олесева „трагедія" в одній картині „Вилітали орли", написана в позицій „войовничого націоналізму" з приводу плянованого скликання Всеукраїнського Конґресу, що її вміщено тепер у „Вибраному" на доказ ворожого нібито ставлення О. Олеся до „жовтоблакитної еміґрантщини". І „Перезва" і „Вилітали орли" можуть бути тільки доказом, що українські „буржуазні націоналісти" навіть і найгострішої сатири не боялися і так це напевно зрозуміють українські читачі під Совєтами.

Видання О. Олесевого „Вибраного" в СССР може бути корисним ще з того погляду, що дасть багатьом українцям, в яких збереглися давні збірки О. Олеся, можливість зацікавитися не тим, що надруковане у „Вибраному", але тими поезіями й віршами, що не ввійшли до цього підсовєтського видання з огляду на свій яскравий і конкретний антиросійський та антисовєтський зміст.

О. Р.

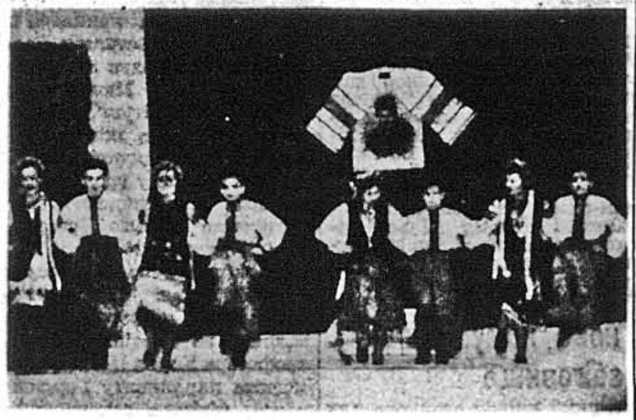
Президент Світового Банку критикує програму допомоги закордонові

Дітройт. — Президент Міжнародного Банку Відбудови і Розвитку (Світового банку) Юджін Р. Блек промовляв в Економічному Клюбі Дітройту і сказав, що в основі допомога ЗДА закордонним державам є потрібна, але в практиці цю допомогу здійснюється не завжди так, як треба. „Допомога закордонові" стала тепер таким широким поняттям, що деколи важко зрозуміти, яка ціль є тих фінансових видатків, які йдуть „на військові, політичні і чисто торговельні цілі а також і на економічну програму".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

Шевченківська Академія в Джерзі Ситі

Українська Громада в Джерзі Ситі, Н. Дж., достойно вшанувала роковини уродин і смерти Тараса Шевченка, 22 березня в Українському Народному Домі (90-96 Фліт Ст.) при виповненій залі відбулася величава Академія, що пройшла успішно і залишила глибоке враження на присутніх. Цьогорічна Академія є важна тим, що її програма була виконана виключно власними силами та що в ній брала участь шкільна молодь.

Діти „Рідної Школи" на святі Шевченка в дні 22-го березня 1959 року в Джерзі Ситі, Н. Дж.

Академію започатковано співом американського гимну і „Заповітом". Американський гимн відспівала пані Соня Ґоль при фортепіяновому супроводі проф. Українського Музичного Інституту пані Стефанії Дзядів.

„Заповіт" відспівав місцевий мішаний хор ім. Лисенка під диригентурою проф. О. Стецури.

Святочний реферат „Шевченко Прометей України" виголосив проф. Е. Ясеньовський. З черги діти з нижчих кляс „Рідної Школи" виконали деклямації, а саме: „Українська мова" — Волод. Самійленка ,виконала Ліда Підгорецька. „Шевченкові Роковини" — Уляни Кравченко, виконали збірно І. Конановська, І. Полегенька, М. Дубецька, О. Зиман, Б. Сененко, А. Ласій і Д. Благітка. Виконавці гарно вив'язалися з своїх завдань.

Опісля слідував виступ мішаного хору ім. Лисенка, що виконав три точки з творів Т. Шевченка. „Садок вишневий", „Сонце заходить" і „Учітеся брати мої". Милозвучність хору, що з відчуттям відспівав слова Генія, створили урочистий настрій у присутніх, які нагородили хор бурхливими оплесками. Хор ім. Лисенка є одним з кращих хорів, що під мистецьким керівництвом мґра О. Стецури добре репрезентує українське мистецтво на чужині.

Черговою точкою програми були деклямації дітей „Рідної Школи". „Суботів" виконала М. Гаврилюк. „Кавказ" О. Благітка, О. Сененко, В. Кохановська і В. Харченко.

Гарне враження на присутніх справив виступ танцювальної групи місцевого осередку Юного СУМА, який виконав „Коломийку". В цьому виступі брали участь: Бойко Богдан, Бура Іван, Бура Володимир, Ласій Омелян, Гаврилюк Марія, Поточняк Надія, Вітер Ірина і Гнатишок Марія. Цей перший виступ юних сумівців був милою несподіванкою для присутніх, які вітали їх оплесками.

В святочній академії брала участь місцева сумівська оркестра „Сурма" під диригентурою проф. Губіцького, що гарно відограла кілька мелодій до творів Т. Шевченка.

Передостанньою точкою програми була сценічна картина з життя Т. Шевченка в Києві серед українських дітей не довго перед смертю. Всі дієві особи у виставці добре вив'язались зі своїх роль. У виставці брали участь і старші особи: п. Садівник — хозяйка, п. Малюца — перекупка, і п. Литвинка в ролі Т. Шевченка. Вони грали дуже добре.

На велику увагу заслуговують діти — Ліда Підгорецька в ролі Оришки, Даня Малюца — Марусі і Богдан Галібей в ролі Степанка. Вони відограли свої ролі знаменито. У виставці ще брали участь інші діти: Володимир Харченко, Іван Бура, Іван Кашуба, Ігор Лисак. Мілько Ласій, Володимир Бура, Олесь Благітка і Богдан Бойко — в ролях козаків. Володимир Сисун, Ярослав Олійник, Валерій Романів і Михайло Іваніцький — в ролях турків та Валентина Кохановська, Марійка Гаврилюк, Стефанія Харченко, Надія Поточняк, Марія Гнатишак, Ірина Вітер і Марія Бойко, а в танках Марія Гнатишак, Ірина Вітер, Надія Бойко, Марія Гаврилюк, Надія Поточняк, Богдан Бойко, Іван і Володимир Бура, Мілько Ласій.

Академію закінчено відспіванням національного гимну.

Цьогорічна академія в честь Т. Шевченка пройшла з повним успіхом, завдяки жертвенній праці досвідченому, здібному і авторитетному мистцеві аматорсько - драматичної ділянки п. Івана Цьолка, що за короткий час зумів підготовити до виступу дітей. Треба відмітити вклад праці проф. Малюци, в котрого майстерних руках була виконувана характеризація. — Багато праці вложили виховники місцевої „Рідної Школи" проф. Лисогір, проф. Балабан і проф. Мухин, приготовляючи дітей до деклямацій.

В технічній підготовці до Академії брали участь члени ООЧСУ і СУМА та батьки дітей, які привозили та відвозили своїх і чужих дітей на проби.

На передодні Академії відправлено панахиду по Т. Шевченкові в укр. прав. церкві, а в гр.-кат. церкві були роздані разом з церковними бюлетенями гарно оформлені програмки з портретом Т. Шевченка.

Академію уряджено під протекторатом місцевого Відділу УККА Товариством „Рідна Школа", що його очолює інж. Харченко та при співпраці місцевих громадських організацій.

Святковий Комітет по вшануванні роковин Т. Шевченка, очолюваний інж. Ю. Харченком висловлює щире признання всім виконавцям та учасникам, що спільно причинилися до звеличення пам'яти Генія і Пророка Тараса Шевченка.

Е. Я.

● **2,400 кадетів Військової Академії у Вест Пойнті, Н. Й.,** 20-го квітня відзначили 99-роковини з дня народження найстаршого абітурієнта цієї академії генерал-майора Генрі Клей Годжса, подарувавши йому кадетську шаблю і торт із 99 свічками. Старенький генерал був глибоко зворушений і тепло дякував кадетам за увагу.

Українська Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149 2-га Ев.

З Літературно - Мистецького Клюбу у Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю, дня 24-го квітня ц. р., п-ні Лідія Крушельницька читатиме драму Ірини Шуварської-Шумилович п. н. Євген Ярач, у якій виведена трагедія із життя мистців у їх відношенні один до одного і людей іншого світу до них. Початок о год. 8-ій вечора.

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Концерт Юрія Богачевського у Филаделфії

Один із концертів, які влаштовує молодий співак напередодні запланованого виїзду до Італії, відбувся в суботу 18-го квітня у Филаделфії. Безумовне признання, що його дістав молодий артист від филаделфійської публіки, це ще один вдалий крок на вже початому мистецькому шляху (успішні студії, конкурси, здобута стипендія на завершення студій в Італії, виступи в концертах та оперових виставах).

У супроводі піяніста Б. Перфецького концертант виконав програму з творів Бонончіні, Генделя, Шуберта, Моцарта, Лисенка, Січинського, Соневицького, Нижанківського та Гайворонського. Вже з перших проспіваних тактів можна було почути не тільки те, що вокаліст має гарний голос та вроджену музикальність, а і те, що він має вже у великій мірі опановану техніку співу. Тембристий голос його звучав природно, правильно здобуваючи тони та чисті інтонації. Володіння технікою дихання яскраво виявилось у староклясичних кольоратурах Бонончіні та Генделя.

Інтеліґенція співака очевидна у вдумливості його інтерпретації, в умінні відтворювати глибину настрою композиції (Лисенко „Мені однаково" та інші), в досягненні стилевости виконання (Моцарт, Верді).

У виконанні першої фрази з талановотої „Засумуй трембіто" Нижанківського співак виявив такий добрий смак, що фраза прозвучала у молодого артиста мабуть краще, ніж у багатьох інших, досвідчених та славних уже вокалістів.

Вроджена музикальність Богачевського, його природне, внутрішнє відчуття музики уможливлює йому спів багатий динамічними нюансами та часом просто з захоплюючою експресією (пісні Шуберта, „Дума" Гайворонського). Майбутні студії в Італії напевно ще більше збагатили б технічно - виразові засоби співака, уможливили б легкість та розгорнутість кульмінацій в таких творах, як Арія Генделя, „Спів Яреми" Лисенка, „Засумуй трембіто" Нижанківського, а кульмінацію в „Безмежному полі" Лисенка не було б потреби знижувати.

Вже доброму інтерпретаторові треба звернути увагу на темп Лярґо - Граве в „Ой, Дніпре" Лисенка. У взятому швидшому темпі губиться потрібна виразність та відтворення величі думки відомої композиції.

Чіткість дикції, що в якійсь мірі губилась в деяких творах з драматичним піднесенням, трохи перешкодила і у повноті сприймання одної з пісень І. Соневицького „Непереxідним муром", твору цікавого, повного виразу, експресивної деклямації.

Далеко не другорядним питанням для українського мистця на чужині є питання українського репертуару. Успіх у нашої публіки пісень Січинського не мусів би переконувати співаків, що власне ці пісні треба брати з собою, йдучи до дальших обріїв. Українська музика багатша, і не тяжко знайти речі оригінальніші та типовіші для неї.

Тепло вітала публіка талановитого співака, виявляючи щиру симпатію до молодого українського ариста, що хоче шляхом дальшої праці над собою йти до удосконалення свого мистецтва.

Юрій Оранський

● **У мистецькій виставці графіки, малярства і скульптури,** що її щорічно влаштовує Колумбійський Університет для викладачів своєї мистецької й інших університетських шкіл та для мистців із їхніх родин, бере цього року участь теж українська малярка - модерністка Аркадія Оленська - Петришин, дружина лектора цього ж університету математика п. Вол. Петришина. Виставка влаштована в „Каза Італіяна" і відкрита кожного дня від 9-ої до 6-ої години. Пані Петришин репрезентована на цій виставці напівабстрактною картиною „Город".

● **У неділю, 19-го квітня** в 25-ох стейтах і 50-ох містах ЗДА офіційно відзначено „День Тещі". Окремий комітет, що популяризує ідею відзначування цього дня, очолює пані Айві Пріст, яка сама є тещею.

VI-ий КУРІНЬ ЮНАЧОК ім. МАРКА ВОВЧКА
у ШИКАГО
повідомляє із глибоким смутком,
що дня 20-го квітня 1959 р. упокоїлася в Бозі,
ПЛАСТУНКА - УЧАСНИЦЯ,
✝
Рая СИНИЦЯ
народжена 14-го травня 1943 р. у Станиславові,
членка VI-го Куреня Уладу Пластунок Юначок.
ПОХОРОНИ відбудуться в СУБОТУ, 25-го КВІТНЯ 1959 року в Шикаго.
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ

✝
Ділимося сумною вісткою,
що дня 11-го квітня 1959 р. відійшла від нас у вічність
Наша Найдорожча Дружина, Мама, Бабуня і Сестра,
бл. п. ЄФРОЗИНА ШТИЛЕНКО
проживши 62 роки.
Похорони відбулися 13-го квітня 1959 р., в прав. церкві св. Николая. Хай чужа земля буде їй легкою!
Горем прибиті:
ВАСИЛЬ — муж; НАСТЯ — сестра
СТЕПАН — брат; ОНИСТА — донька;
КЕРТ — невістка і п'ятеро внуків.

Вимагають 30-більйонових інвестицій закордоном

Вашингтон. — Директор Окремого Фонду при Об'єднаних Націях Пол Дж. Гофман промовляв на зборах 1000 делеґатів із 44 держав і заявив, що впродовж найближчих десятьох років треба б інвестувати 30 більйонів дволярів в 60 нерозвинених закордонних державах. Ці делеґати були на зборах Міжнародної Торговельної Палати, яка в рямках ОН дбає про економічне піднесення недорозвинених держав. Гофман сказав, що треба б призначити 5 більйонів долярів на досліди над технічними можливостями і над економічними ресурсами, а коли виконається це, то треба буде ще $30 більйонів капіталу, який впродовж 10-ох років дозволив би розбудувати економіки відсталих держав, в яких тепер прибуток на одну особу виносить $120 річно. Коли б вдалося здійснити запланований проєкт, то внаслідок цього прибуток збільшився б до $150 на особу, це значить на 25 відсотків. Без цих інвестицій прибуток річно збільшується тільки на $1.20. Цей капітал може бути в формі позичок або інвестицій, а не дарунків.

УВК „Плай" по турнірі у Вашингтоні

Про Український Відбиванковий Клюб „Плай" знає вже дещо наш український загал з преси („Свобода"), з дискусій на спортові теми, та з декількох турнірів УМСА чи турнірів СУАСТ-у. Та багато про „Плай" знають всі осередки УМСА - Сходу Америки, а далі із американської преси і цілий Захід.

Не цілий рік існування — а успіхів більше, як цього можна було сподіватись. Бо перемоги турнірів в Ню Йорку, Балтиморі, Кемдені і Вашинґтоні, друге місце у Бінґгемтоні і Ню Гейвені та третє у Филаделфії з дружинами, які репрезентують, без сумніву, найвищу клясу тої ділянки спорту в Америці — це не припадок. УМСА Бінґгемтон, Нюарк (давніше Плейн - Філд) чи Вунсакет — це дружини, які не раз змагалися за чемпіонат Америки і не раз ним були. Всіх їх сьогодні УВК „Плай" перемагає. Не можна не висловити думки, що це перший раз в історії української відбиванки, ми маємо дружину, яка формою (фізична кондиція, технічна заправа, чистота приймання м'ячів), стилем гри (уставка при сервах, стинки із правої і лівої сторони, стинки із задньої лінії, та стинки понад бльок), певними засадами і тактикою (при бльоці 2, 3, та й 4 змагунів, маскованими стинками, коли викладач із правої подає не середущому, а викладач крайньому з лівої, чи маскує виклад із середини лівому, а подає на право), при дуже суворих правилах — осягнула малощо не найвищий щабель досконалости.

На останньому турнірі УМСА у Вашинґтоні УВК „Плай", як вже згадано, зайняв перше місце, не програвши ні одних змагань, з утратою лише по одномі сетові до дуже сильних дружин Вунсакету і Ст. Джов Лід.

Із стандартного складу, а саме: Будишин, Йошт, І. Сохан, Заяць, Кутан, Малодаш і Чума бракувало Трешньовського. У цих змаганнях, як і попередніх, найкращими були Будишин і Йошт, яких вже і не треба хвалити, бо похвала для них не є докладною дефініцією цього слова. При тих „асах" до високого рівня гри дійшли: Трешньовський — добрий стинач з лівої руки; Заяць — добрий при стінках, знаменитий у полі, та дуже зрівноважений змагун; капітан І. Сохан — відзначений викладач; Кутан — добрий стинач і в полі, та Малодаш — якому головно у Вашинґтоні все виходило. У загальному всі змагуни спортово досконалі, з великим потенціялом джентелменства — що і признав президент УМСА Вашинґтон, вручаючи нагороди.

Змаганням приглядалася мала група Вашинґтонців та студенток із Балтимору, які мають рідку нагоду радіти українськими перемогами на спортовому полі.

У найближчу суботу, 25-го квітня, в год. 12.30, в УВ — УМСА Нюарк, 600 Брод Стр. УВК „Плай" бере участь у відбиванковому турнірі з участю дружин Нюарку, Вунсакету та Кемдену. Спортово-активну публіку Нюарку, яку завжди видко на майданах в Ню Йорку, Филаделфії, Елизабету, а навіть і дальших міст — сподіваємося побачити і на цьому турнірі, в цілі піддержати наших змагунів, а самому пережити ще одну перемогу.

А далі . . . у травні, 6, 7, 8 і 9-го — турнір за мистецтво Америки всіх найкращих дружин ЗДА. Хочеться, щоб і там шляхетні сильветки змагунів у синіх строях із золотими літерами на плечах „Юкрейніенс" були першими. Бо і відбиванковий м'яч є округлий.

Сподіваємося і віримо, що і тим разом інж. Лепкалюк, ініціятор і меценат „Плаю" поможе нашій дружині здобути нові лаври і здобути нові терени . . . (Ад.)

У Відні відбудеться нове комуністичне міжнародне збіговище

Відень. — Від 26-го липня до 4-го серпня ц. р. має відбутись у Відні Міжнародний Фестиваль Молоді, який проте вже тепер дістає обриси нової комуністичної імпрези. Головним її організатором був раніше голова совєтського комсомолу Владімір Семічастний, а коли він зник з овиду внаслідку закулісових інтриґ між членами большевицької оліґархії, головну „опіку" над отим віденським з'їздом молоді перейняв — новий шеф тайної совєтської поліції Александер Шелєпін, наступник генерала Сєрова. Західня преса звертає увагу, що Шелєпін, який має тепер усього 40 років, протягом 18-ох років був активним членом у проводі комсомолу, бувши там протягом шістьох років першим секретарем організації. На той віденський з'їзд має приїхати 800 комсомольців з Совєтського Союзу та кілька тисяч молодих комуністів висланців із комуністичного Китаю та сателітних країн. Це великий клопіт однаково для австрійської поліції, як і для совєтських „ангелів - хоронителів" тієї маси комуністичного „квіту". Організатори того фестивалю стараються підкреслювати назверх його „міжнародний і безпартійний" характер та притягнути на ту імпрезу молодь із вільних та невтральних країн. Однак дійсний характер тієї імпрези став уже відомий різним організаціям молоді на Заході.

Людвіґ Ергард — найпопулярніший кандидат на нового канцлера Німеччини

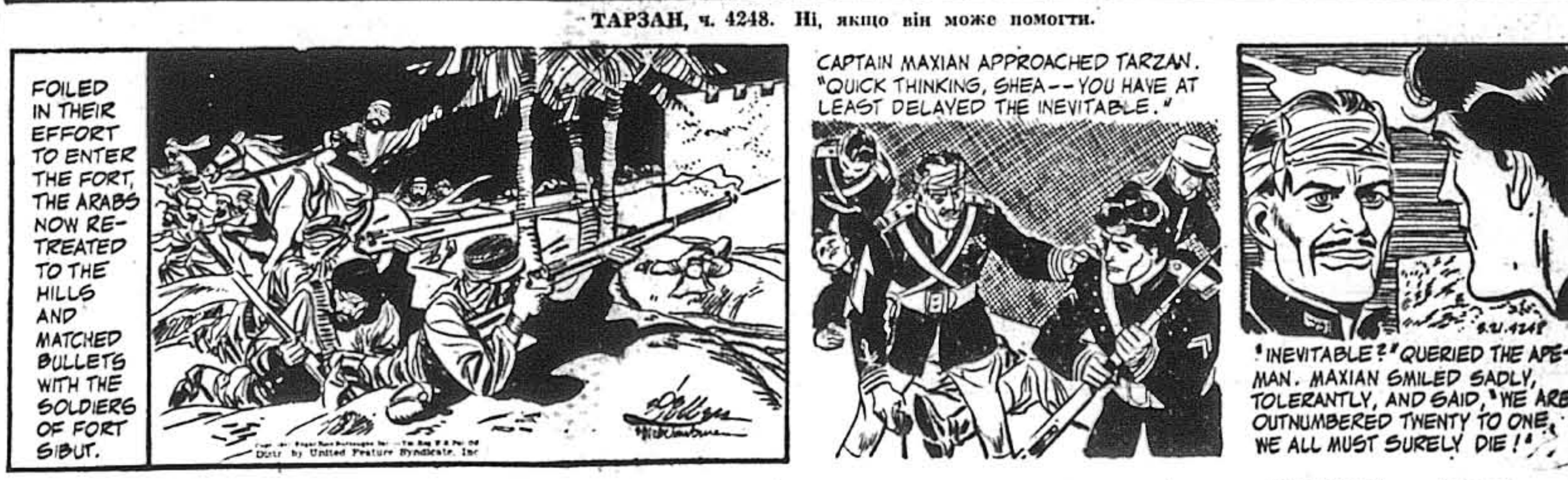
Бонн. — Західньо - німецький міністер народного господарства д-р Людвіґ Ергард має величезну перевагу над усіми іншими кандидатами на наступника Конрада Аденауера на становищі канцлера в Німецькій Федеративній Республіці — ствердує західньо-німецька преса. Мюнхенська „Зюддойтче Цайтунґ" перевела анкету щодо популярности різних кандидатів. Однаково в широкому громадянстві, поза Християнсько-демократичною партією Ергарда, як і в рядах тієї партії Ергард зайняв 1-ше місце серед всіх кандидатів. Цікаво, що після нього люди висловлювались за соціялістичного професора Карля Шміда, президента парляменту Герстенмаєра, міністра закордонних справ Гайнріха фон Брентано, соціялістичного лідера Олленгауера та посадника західнього Берліну Віллі Брандта, а щойно на самому кінці — за міністра фінансів Еццеля, який був від початку найповажнішим суперником Ергарда на становище канцлера. Кажуть, що Аденауер, який, ставши президентом країни, запропонує нового канцлера, схиляється радше до кандидатури Еццеля, як Ергарда. Однак він певне буде рахуватися з загальними настроями. Аденауер перебуває тепер на відпочинку в Італії. До нього поїхала ціла делеґація з Християнсько-демократичної партії, щоб він не зволікав із названням кандидатури свого наступника, щоб той згори мав час приготовити склад нового уряду.

Нассер дістав листа від Хрущова

Каїро. — Президент З'єдиненої Арабської Республіки Гамаль Абдель Нассер прийняв на двогодинній авдієнції совєтського амбасадора Евґенія Кісєльова, який — за твердженням західньої преси — передав йому листа від Хрущова. Про зміст того листа в офіц. повідомленні нічого не сказано. Це перший безпосередній контакт між Хрущовим і Нассером, відколи той останній заатакував Москву вперше в своїй промові ще 23-го грудня мин. року в Порт Саїді, закинувши їй інтриги на Середньому Сході та підривання арабського націоналізму комуністичною роботою.

ТАРЗАН, ч. 4248. Ні, якщо він може помогти.

Не мавши успіху увійти до форту, араби відступили до горбків і перестрілювалися з вояками з форту Сібут.

Капітан Максіян приступив до Тарзана. — Правду сказавши, Ші . . . Ви принаймні вевклали те, що мусить бути неминуче.

— Неминуче? — запитав мавполюд. Максіян сумно засміявся із терпеливістю. — Нас перевищують у відношенні як 20 до одного. Ми напевно всі мусимо згинути!

Посмертні Згадки

Петро СТАНОРЕТ, довголітній член Б-ва св. Йосафата, Відд. 217 УНСоюзу в Рочестері, Н. Й., помер 7-го березня 1959 р., на 69-му році життя. Покійний походив зі села Хмилівка, п. Теребовля, Зах. Україна. Оставив у смутку доньку Конфал і одного внука. Похорон відбувся 11-го березня 1959 р., з пох. заведення до церкви св. Йосафата, при участи Родини, Знайомих і Членів Відділу. Тлінні Останки похоронено на Holy Sepulchre Cemetery. — В. Н. П.!

Ф. Голод, секр.

САВА ІРХА, довголітній член і урядник Т-ва „Просвіта", Відд. 224 УНСоюзу в Сейлем, Масс., упокоївся в Бозі, дня 11-го квітня 1959 р., на 78-му році життя. Покійний походив із с. Ладичин, пов. Тернопіль, Зах. Україна. Полишив у великому смутку дружину Марію, доньку Марію Дмитрів, 4 синів — Йосифа, Адольфа, Броньо і Стефана, 10 внуків, 3 правнуків та брата Петра в Шикаґо. Покійний Сава прожив 49 років свого життя в Америці і стояв непохитно при своїй церкві і свому народі. За стараннями Покійного засновано церкву в Сейлем, яка існує й по сьогоднішній день. Нераз доводилось Йому поборювати всякі труднощі і недомагання, але Покійний не піддавався, бо завжди вірив у краще завтра. З тою вірою і надією працював до самої смерти, як в народніх, так і в церковних Організаціях. Похорон відбувся 14-го квітня 1959 р. з церкви св. І. Хрестителя, на цвинтар св. Марії в Сейлем. — В. П. П.!

Секретар